

Leder

Marit Honerød Hoveid

2020 ble et annerledes år for akademikere – mange har brukt mye tid på omlegging av undervisning til digitale plattformer. Hvorvidt det betyr at vi har gjort et kvantesprang i undervisningssammenheng er kanskje diskutabelt. Vi er nok mange som lengter tilbake til det å kunne møte studenter og kollegaer fysisk – nostalgi? Samtidig skulle en jo tro at den situasjonen vi som forskere befinner oss i, gir oss mer rom for skriving, men jeg hører stadig fra kollegaer at de har mistet inspirasjonen til å skrive. Det er definitivt et faktum at den sosiale nedstengingen gir mindre rom for forskning i praksis, mulighet for å være til stede og observere og snakke med informanter. I hvilken grad dette vil påvirke praksisrettet forskning vet vi lite om ennå. Eventuelle varige konsekvenser av koronaen vil først vise seg etter noen år. Vi vet at det siste året har betydd mindre reising, mindre sosial kontakt der vi er kroppslige og fysiske til stede for hverandre, mer bruk av hjemmekontor og møter som foregår digitalt. Dette er omstendighetene som favoriserer forskning som krever data som kan samles inn med en distanse til forskningsfeltet – og det forsterker tankene om at praksisnær forskning lider. Jeg tror det er god grunn til å være på vakt overfor denne utviklingen fremover – som samfunn kommer vi alltid til å trenge praksisnær forskning.

I dette siste nummeret av UP i 2020, nr. 3., publiseres fire artikler. Oversetterkompetanse er et sentralt begrep i artikkelen *Lærere i nye roller som oversettere: Hvilket handlingsrom har de for utvikling?* Den er skrevet av Eli Moksnes Furu, Siw Skrøvset og Åse Slettbakk ved UiT Norges arktiske universitet. Oversettelseskompetanse er grunnleggende og praktisk kompetanse i læreplansammenheng. Uten at de som står i praksisfeltet, lærer og ledere, har kompetanse til å oversette ord fra ulike styringsdokumenter til den sosiale konteksten der disse dokumentene skal virke (den erfarte læreplan, i henhold til Goodlad), så kan resultatet bli slik det argumenteres i denne artikkelen: «Vårt hovedargument er at så lenge oversettelseskompetanse ikke

Marit Honerød Hoveid,
Norges teknisk-
naturvitenskapelige
universitet (NTNU).
E-post: marit.hoveid@ntnu.no

etterspørres og utvikles, vil ønskede resultater med stor sannsynlighet utebli, noe som kan medføre enda sterkere styring». Underforstått, sterkere styring ovenfra i utdanning gir ikke nødvendigvis bedre utdanning.

Rigmor Olsens studie, også fra UiT Norges arktiske universitet, handler om *Posisjonering i kunnskapsrelasjoner: En kasestudie om FoU-veiledning i grunnskolelærerutdanningen*. FoU-veiledning er et felt det forskes lite på. Studien undersøker hvordan studenter og ulike lærerutdannere posisjoneres i kunnskapsrelasjoner i FoU-veiledningen. Olsen hever avslutningsvis i sin studie at: «De viktigste implikasjonene av studien er derfor at lærerutdannernes veiledningspraksis får mer oppmerksomhet uavhengig av om lærerutdanneren er i skolen eller på campus, og at lærerutdanningsinstitusjonene legger til rette for samhandling i FoU-veiledningen for å unngå at studentene må navigere mellom ulike kunnskapsbidrag». Studien er et viktig bidrag til innsikt i relasjoner i veiledning og hvordan kunnskapen fra de to læringsarenaene settes i spill og støtter studentenes læring.

Studien til Åse Nedrebø Bruvik og Grete Haaland, OsloMet – Storbyuniversitetet omhandler *Fremtidens kompetansebehov i frisørfaget. Sammenheng mellom nasjonale føringer og frisørbransjens uttrykte kompetansebehov*. Her er det ikke oversetterkompetansen som er tema, men en annen viktig forutsetning i forholdet mellom læreplaner og praktisk yrkesutøvelse: om nåværende læreplaner og opplæring svarer til de kompetansebehov som, i dette tilfellet, frisøryrket reiser. Studien viser at fagfornyelsen i det store og hele ser ut til å lykkes med å svare på de kompetansebehov næringen har. Det betyr kanskje at fagfornyelsen har lykkes med noe tidligere læreplaner ikke har.

I den sist publiserte studien i dette nummeret stiller forfatterne Jorunn Spord Borgen, Knut Løndal, Kjersti Mordal Moen, Erik Aasland og Idar Kristian Lyngstad spørsmål ved *Lærerutdanning i kroppsøving og idrettsfag på masternivå – utfordringer og muligheter*. En studie av masteroppgaver innenfor fagfeltet kroppsøving viser at «relativt få oppgaver belyser begreper, teorier, praksiser eller didaktikk i profesjonsfeltet». Det pekes også på at veilederkompetanse er noe det kan jobbes mer med, og forfatterne argumenterer for at de ser «et behov for at mer utdanningsvitenskapelige perspektiver vektlegges i fremtidige masteroppgaver for å tilføre fagfeltet relevante og nye kunnskapsbidrag».

Redaksjonen i UP ser nå fremover. 2021 byr på nye muligheter – vi har mange interessante artikler inne til vurdering, og noen som allerede er gått til produksjon og vil inngå i nr. 1 i 2021. Et spørsmål vi redaksjonen har stilt, er om vi skal legge opp til et nytt temanummer. Vi i redaksjonen ser mange tema som aktuelle: Fagfornyelsen, re-komp/de-komp. I tillegg skulle vi gjerne produsert et nummer der vi bidrar til å belyse et aktuelt tema i en nordisk kontekst. Skulle det finnes noen som sitter med en god ide og har tanker om et temanummer, er det bare å ta kontakt.

Så satser vi på at det nye og stort sett ubrukte året vi har foran oss byr på spennende muligheter for praksisnær forskning. GODT NYTTÅR!